

NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2026. július 4.,
szombat

LXXVIII. évfolyam
145. (22305.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

Marosvásárhely terelőútjaként is működhetne

Jól halad az A8-as autópálya-építés

Fotó: Nagy Tibor

Elégedett a szállítási tárca az A-as autópálya építésével, és határidő előtt szeretnék átadni az első szakaszt – derült ki a múlt héten. Nagyon jó ütemben halad az A8-as autópálya építése az első, Marosvásárhely és Nyárádszereda közötti szakaszon, a 24 kilométeres táv megvalósítása fizikailag szinte elérte az 50%-ot

– jelentette be a múlt héten közösségi oldalán Horațiu Cosma, a szállításiügyi minisztérium államtitkára.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Nem Múzsza

Mert a művész státuszát végső soron nem egy intézmény adja, hanem az alkotás bátorsága és kitartása.

4.

Marosvásárhely szobrai és szobrászai

A szobrok nem tudnak védekezni, így hát ránk hárul a feladat, hogy megvédjük őket mint történelmünk emlékeztető tárgyait.

5.

Nemzetközi szinten népszerűsítik Maros megyét

Maros megye első ízben valósít meg egy olyan átfogó turizmusfejlesztési programot, amely európai szinten népszerűsíti a megye természeti, kulturális és épített örökségét.

7.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Lezárult az érettségi

Szigorú szabályokat vezettek be

Pénteken volt az érettségi utolsó vizsgája, anyanyelvből mérték fel a nemzeti kisebbségekhez tartozó diákok tudását. Hétfőn román nyelvből és irodalomból, szerdán a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, csütörtökön a választott tantárgyból írásbeliztek az érettségizők.

Az idei nyári érettségire csaknem 131 ezer diák iratkozott fel, közülük mintegy 116 ezren az idén végeztek, körülbelül 15 ezren korábbi évfolyamokból jelentkeztek. Az idén szigorú szabályokat vezettek be az érettségi vizsgára. A 9 órák kezdődő vizsga időtartama a feladatlapok kiosztásától számított három óra volt. A feladatok megoldásához az érettségizők csak kékkel író tollat vagy golyóstollat, az ábrákhoz és rajzokhoz pedig csak ceruzát használhattak. A feladatokat megoldani kizárólag a teremben szétosztott lapokon lehetett. A vizsgatermekbe tilos volt bevinni iskolatáskát, hátizsákot, táskát, pénztárcát, és nem engedték meg a kézikönyvek,

szótárak, jegyzetek, könyvek, vázlatok, példatárak, valamint mobiltelefonok és elektronikus számítástechnikai vagy kommunikációs eszközök használatát. Továbbá az érettségizők nem kommunikálhattak egymással és külső személyekkel, illetve nem adhattak át egymásnak lapokat, vázlatokat, jegyzeteket vagy egyéb, a feladatok megoldásához felhasználható anyagokat. A fenti előírásokat megsértő diákokat kizárták a vizsgáról, és nem iratkozhatnak fel a következő két érettségi vizsgaidőszakra. A vizsgafolyamatot térfigyelő kamerák rögzítették. Az érettségi vizsga első eredményeit július 7-én délig teszik közzé.

(Folytatás a 2. oldalon)

JÚLIUS

4

SZOMBAT

A nappal hossza: 15 óra 43 perc

Ma **ULRIK**,
holnap **EMESE, SAROLTA** napja

Az év 185. napja, hátravan 180 nap

IDŐJÁRÁS

Napos

Hőmérséklet:
max.: **25°C**
min.: **15°C**

naptár

Isten éltesse!

EMESE: régi magyar női név, jelentése: szoptató, anyácska.
SAROLTA: a Charlotte-nak a magyarítására kezdték használni. A Sára névvel csak önkényesen kapcsolták össze.

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2026. július 3.	
1 €	5,2374 lej
1 \$	4,5761 lej
100 Ft	1,4827 lej
1 g arany	613,8270 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Szigorú szabályokat vezettek be

(Folytatás az 1. oldalról)

Az első eredmények közzétételét követően a vizsgázók kérsre és egy szülő/törvényes képviselő jelenlétében megtekintetik a kijavított dolgozatukat. A dolgozat megtekintése nem feltétele az óvás benyújtásának, és nem is teszi kötelezővé azt. A végleges eredményeket július 13-án teszik közzé.

Az oklevél megszerzéséhez az érettségizőknek három feltételnek kell együttesen eleget tenniük: részt vettek a nyelvi és digitális készségeik felmérésén, illetve az összes írásbeli vizsgán; az írásbeli vizsgák mindegyikén legkevesebb 5-ös osztályzatot kaptak; az írásbeli dolgozataik osztályzatainak átlaga legkevesebb 6-os. *(Agerpres)*

Vádat emeletek Pomohaci ellen

A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) marosvásárhelyi ügyészei vádat emeltek nagy kockázatú kábítószerrel való kereskedelem miatt a jelenleg előzetes letartóztatásban lévő Cristian Pomohaci népdalénekes ellen.

A romániai bíróságok portálja szerint a Maros megyei törvényszék alaptalannak minősítve elutasította Pomohaci szabadlábra vagy hatósági felügyelet alá helyezési kérelmét. Az ítélet ellen fellebbeztek a népdalénekes ügyvédei, de a marosvásárhelyi ítéletábla csütörtökön jogerősen elutasította kérésüket, így a népdalénekes jelenleg előzetes letartóztatásban van. Az ügyészek szerint a népdalénekes lakásán június elején végzett házkutatáson 20 gramm nagy kockázatú kábítószer (3-CMC-t) és nagy összegű pénzt találtak különböző valutákban. Az 57 éves volt ortodox pap ellen ugyanakkor kiskorú elleni szexuális erőszak és szexuális bántalmazás gyanújával is eljárás indult. A Maros megyei rendőrség közleménye szerint Pomohaci 2024 és 2026 között több kiskorú fiúval is szexuális kapcsolatot létesített pénzért és egyéb anyagi javakért cserében.

A Maros megyei törvényszék június 5-én rendelte el Cristian Pomohaci 30 napos előzetes letartóztatását. *(Agerpres)*

Zenekritika

Csíky Csaba

A romantika egyik utolsó pátosza, amelyben a szerző megengedte magának a „pátosz” ilyen közvetlen kifejezését a zenei romantika. Ennek utolsó megnyilvánulásaként G. Faure francia zeneszerző csellóra és zongorára írt művet, az Elégiát, amelynek zongorakíséretét később a szerző átírta zenekarra. A legutóbbi kamarazene-koncerten gyönyörű, lélekkel teli muzsika szólalt meg sok szomorú-

Elégia és társai

sággal Ávéd Kecskés Csilla csellójátékában, Ávéd Éva zongoratanárnő kíséretében. A fesztivál kamarazene-műsorán három mű hangzott el, nem először Marosvásárhelyen. D. Popper op. 68 magyar rapszodiáját, a Palotás lüktetését lopta be a szívekbe. Az előadás csúcsa viszont F. Grieg op.36 a-moll cselló- és zongoraszonátája volt a műsorban. Az a szenvedély, érzékenység, a tónusárnyalatok gazdagsága, az érzelem halálos ölelése tükröződött Mischa Maisky és Martha Argerich előadásában.

Kisbusz és személygépkocsi ütközött

A sármási tűzoltókat Mezőcekedre egy közlekedési baleset helyszínére irányították július 2-án, csütörtökön az esti órákban, ahol egy kisbusz és egy személygépkocsi ütközött. A balesetben öt személy volt érintett, közülük egy orvosi ellátásra szorult. A helyszínre egy tűzoltóautót és egy SMURD mentőegységet riasztottak. A közlekedési baleset következtében öt személy sérült meg, három sérültet zöld, kettőt pedig sárga kódjelzésű sürgősségi kategóriába soroltak. A két sárga, valamint az egyik zöld kódú sérültet további kivizsgálás és szakorvosi ellátás céljából a marosvásárhelyi sürgősségi osztályra szállították. Az enyhén sérülteket a helyszínen megvizsgálták, ők elutasították a kórházba szállítást. A helyszínelés idején a forgalmat mindkét irányban lezárták – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya.

Fotó: ISU

Villanyoszlopnak csapódott egy kisteherautó

Pénteken, július 3-án a hajnali órákban Szászrégenben, a Mihai Viteazu utcában egy áruszállító kisteherautó villanyoszlopnak ütközött és lesodródott az úttestről. A balesetben egy személyt, a jármű vezetőjét a mentők életveszélyes sérülésekkel szállították a marosvásárhelyi sürgősségi osztályra. *(pálosy)*

Fotó: InfoMures24

Jól halad az A8-as autópálya-építés

(Folytatás az 1. oldalról)

Az építő az elvárásoknak megfelelően mozgósítja az erőforrásokat: naponta közel 800 munkás, több mint 700 gép és berendezés van a helyszínen. A kedvező időjárást kihasználva az úttöltések havonta több mint 400 ezer köbméterrel nőnek, és ebben a munkaszakaszban már meghaladták az 50%-ot. Fontos, hogy az aszfaltszönyeg leterítése is megkezdődik, júliusban közel 25 ezer tonna aszfaltkeveré-

ket terveznek feldolgozni, augusztusban pedig ez mintegy 40 ezer tonnára emelkedik. Az építkezés napról napra „besötétül” – ígéri az államtitkár.

A szerkezeti építkezésnél ennél jobb a haladás üteme, a hidak és átjárók fizikai megvalósítása 65% körüli. A teljes projekthez szükséges közel 600 vasbetongerendából már több mint 400 elkészült, ebből több mint 200-at a helyére emeltek. Az építő eddig összesen több mint 108 ezer köbméter betont dolgozott fel.

Júliusban megtörténik a nagyfeszültségű villamoshálózat elköltöztetése is az alsó-nyárádmonti szakaszon, ami lehetővé teszi a munkavégzést az utolsó munkafronton is.

Az államtitkár azt is közölte: megbeszélést folytatott a kivitelezővel, és tervet készítettek arra, hogy az Ákosfalvától lefelé vezető szakasz építése elsőbbséget élvezzen, mert ez valódi terelőútként működhetne Marosvásárhely tekintetében. Ezért az a cél, hogy né-

hány hónapot nyerjenek a szerződésben foglalt megvalósítási határidőhöz képest, hogy a gépkocsivezetők mihamarabb élvezhessék a beruházás előnyeit. „Több évtizednyi várakozás után 2027 első felében már megtehetjük az első kilométereket az A8-as autópályán” – fejezte ki reményét a szakpolitikus.

Azt is bejelentette a múlt héten Horațiu Cosma, hogy szerdán a Közúti Beruházások Országos Társasága (CNIR) határidő előtt jóváhagyta a Gyergyóalfalu–Gyergyóditró közötti 14,4 kilométeres szakasz építkezési engedélyterve-

zetét, amit mihamarabb jóváhagy a minisztérium is, és kiadják az építkezési engedélyt. Minden készen áll arra, hogy a Szovátától a Neamț megyei Pipirigig tartó 110 kilométeres hegyvidéki szakasz második egységén elkezdjék a munkálatokat, a munkatelep és a beton- és aszfaltállomások elő vannak készítve, és napi három, egyenként 40 méter hosszú vasbetongerenda is ott fog helyben készülni, a pálya terepe ki van jelölve, 140 munkagép felsorakozott a helyszínen, és az első szakaszban 150 munkás fog dolgozni ezen a szakaszon – sorolta.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

1733. szám

SZERKESZTETTE: NAGY MIKLÓS KUND

Zárul a Magyar Színházak 38. Kisvárdai Fesztiválja

Június 26-án kezdődött, ma, mellékletünk megjelenésének napján díjátadóval és záróünnepséggel ér véget a népszerű színházi seregszemle, amelynek díszvendége az idén 80 éves Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, jelesül a Tompa Miklós Társulat. Aki nem lehetett jelen az eseménysorozaton, és nem láthatta az előadásokat, versenyprodukciókat, nem vehetett részt a különféle találkozók, szakmai viták, szóval nem tapasztalhatta meg a helyszínen a fesztivál különleges hangulatát, sokat veszíthetett, de a média, a világháló, a közösségi hírcsatornák révén sok mindenről értesülhetett. És külön információs forrás volt a fesztivál ideje alatt minden nap megjelenő Kisvárdai Lapok, Ungvári Judit főszerkesztésében. A napilapban kritikák, interjúk és tudósítások olvashatók a produkciókról és az azokban közreműködő alkotókról. Az írások a fesztivál blogján is elérhetők: kisvardaifesztival.blogspot.com. A legfrissebb hírekért és napi beszámolóért érdemes követni a fesztivál Facebook-oldalát is.

Mai mellékletünkben onnan kiemelve teszünk közzé egy sajátos szempontú méltatást.

A fiatalok fesztiválja

A fesztivál eredetileg a határon túli magyar társulatok bemutatkozására jött létre, mára azonban jóval többet jelent ennél. Az elmúlt évtizedekben a magyar színházi élet kapcsolatrendszere természetessé tette az országhatárokon átvivő együttműködéseket: rendezők, színészek és alkotók dolgoznak együtt a Felvidéktől Erdélyen át a Vajdaságig és Magyarorszáig. A kisvárdai fesztivál ezt az élő kulturális kapcsolatot mutatja meg évről évre, amikor magyar nyelvű kőszínházi, független és műhelyprodukciókat hív meg a Kárpát-medence egész területéről.

A fesztivál kezdettől fiatalos szemléletű esemény volt. Legendás indulásához hozzátartozik, hogy az első fellépők a vízműtelepi szálláshely bungalói között rögtönzött színpadon játszottak, nyaralást színelve, lelkes közönség előtt. Az akkori résztvevők ma is életük egyik legszabadabb és legemlékezetesebb időszaként idézik fel a kisvárdai napokat.

Az utóbbi években tudatos törekvéssé vált a fiatal alkotók és nézők bevonása. A szervezők felismerése szerint a fesztivál jövőjét a

következő generáció kíváncsisága, energiája és jelenléte biztosítja. A kezdetben kísérőprogramként hirdetett egyetemista vizsgaelőadások mára a fesztivál fő műsorsávjába kerültek, a hallgatók is a verseny részeseként mutakozhatnak be.

Az idei programban két egyetemi produkció is szerepel: a Színház- és Filmművészeti Egyetem hallgatóinak Csehov nyomán készült *Kastanka* című előadása, valamint a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Kara végzős hallgatóinak *Jacob szobája* című produkciója, amelyben a látvány, a zene és a mozgásvilág kialakításában is fiatal alkotók működtek közre.

A fiatal generáció jelenléte ugyanakkor nemcsak az egyetemi előadásokban érzékelhető. Egyre markánsabban jelennek meg új alkotói közösségek a kőszínházi és független produkciókban is. Kiemelt figyelem övezi Bélai Marcel és Ifjabb Vidnyánszky Attila alkotói köreit, amelyek több idei előadásban is meghatározó szerepet játszanak. A sepsiszentgyörgyi *Bolondok tánca*, a marosvásárhelyi *Santa Lolita* vagy a fiatal alkotók által vezetett workshopok egyaránt azt mutatják,

hogy erős és formanyelvében is bátor új nemzedék van jelen a magyar színházban.

A versenyprogram több előadása is friss, kortárs nézőpontból közelít klasszikus művekhez. Ilyen a Vároterem Projekt *Vérmedve* című produkciója, a Csokonai Nemzeti Színház különleges hangvétellű *Az a szép, fényes nap* előadása, a Déryné Társulat lendületes *Chioggiai csetepatéja* vagy a Szegedi Pincészház kortárs ritmusú *Átváltozás*-adaptációja.

Kisvárdai sajátos fesztiválhangulatát az adja, hogy a szakmai és a közösségi élet szinte folyamatosan összekapcsolódik. A nappali előadásokat és workshopokat késő estig tartó beszélgetések követik, ahol hallgatók, fiatal nézők, színészek, rendezők és kritikusok ugyanabban a közegben találkoznak. A fesztivál ezért sokak számára nemcsak szakmai esemény, hanem fontos generációs találkozóhely is.

A fiatal közönség megszólítását számos kísérőprogram segíti. A fesztivál ideje alatt workshopok, szakmai beszélgetések és mesterkurzusok várják az érdeklődőket. A kritikus fókuszú Villám-Workshop a fiatal szakírók munkáját támogatja, míg Kozma Gábor Viktor és Bélai Marcel közös műhelye a színésztérening és a jelenetalkotás kortárs módszereibe enged betekintést.

A fesztivál fontos hagyománya marad a Szakmai Klub is, ahol az alkotók és a közönség közvetlenül beszélgethetnek az előadásokról, azok létrejöttéről és művészi kérdéseiről. Ugyancsak a fiatal generáció bevonását szolgálja a naponta megjelenő Kisvárdai Lapok, amelyben egyetemisták és pályakezdő kritikusok publikálnak, valamint a VFC – Várda-Feszt-Campus online blogján.

Jelenet a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem végzős színművészeti hallgatóinak *Jacob szobája* című előadásából
Forrás: az egyetem honlapja

Az idei fesztivál egyik legfontosabb tapasztalata, hogy a fiatal alkotók már nem a jövőt, hanem a jelen magyar színházát formálják.

Az előadások és kísérőprogramok alapján jól látható, hogy a fesztivál egyik legfontosabb mozgatóereje ma is a fiatal alkotói közeg.

(<https://www.facebook.com/KisvardaiFesztival>)

Kettős mérce

Sűrűn használt fogalom, mondhatni elkerülhetetlen a mai világban. Éppen egy képzőművész ne ütközne bele? Ezért sem csodálkoztam a minap, amikor a marosvásárhelyi szobrász,

Veress Gábor Hunor egyik tömör önvallomását hallgattam a művész honlapján. A kettős mérce meghatározó szerepéről beszélt a szovátai Kusztos Endre Emlékház és Művészeti Galériában június 26-án nyílt

Double Standard 2.0 című kiállítása kapcsán. Fejtegetésében a hangsúly hamar a szókapcsolat első felére, a kettősségre tevődött át, amely, mint mondtam, mindig is fontos volt számára. A dualitás az, ami az egységet kifejezheti, megvalósíthatja, alkotásaiba is ezt a gondolatot igyekszik belevinni. Reményei szerint a munkáin ez érzékelhető, azokon is, amelyek most Szovátán láthatóak. Feltételezem, hogy a tárlat angol címében a kettőpontnulla azt jelzi, hogy a sikeres csíkszeredai *Double Standard* egyéni kiállítása óta, ami az Új Kriterion Galériában zajlott áprilisban, már bekövetkezett nála némi változás. Ha sok nem is, hiszen egy tanárkodással is elkötelezetten foglalkozó alkotó nem rendelkezik túl sok szabadidővel arra, hogy újabb művekkel tündököljön, gondolatai rendszerében vi-

szont jobban kikristályosodhatnak bizonyos dolgok. És az ilyesmi is segítheti a továbblépést. Erről egyébként biztos szó volt azon a beszélgetésen is, amelyet július 2-ára hirdettek meg szovátai kollégánójával, Siklódi Fruzsina Erzsébettel.

A kettősség különben más megközelítésben is felfedezhető ezen a bemutatkozáson, amely egy évtizednyi korszakot szintetizál. Az egyik a bronz kispasztikák vonulata, a másik a konceptuális vonal kirajzolódása. Felnagyított tárgyakkal például, amelyek így új tartalmakkal, hatásokkal telítődhetnek. Mondjuk, mint egy számítógép hatalmasra növesztett, sok értelmű Escape gombja. Persze a kétféle világlátás egyszerre, illetve egymás mellett is alkalmazható. Az utóbbi időben például a maszk, a maszkos állapot kezdte foglalkoztatni. Az a

benyomása, hogy mindnyájan maszkot viselünk. Sőt a maszk alatt is maszk van, és nem tudható, hol van a valóság. Szerepet játszunk, maszkot választunk magunknak. Fenyegetőt, szigorút, őszintét, megannyi másfélét. Szobrászként ő ezt is felmutatja. Akár egyéni tárlaton, mint amilyen a mostani, akár közös jelentkezéseken, ahogy például legutóbb a budapesti Bartók 1 galériában tette a Nyárádszentsimoni Művésztelep, majd a Barabás Miklós Céh Maros megyei csoportjának bemutatkozásán. Izgalmas kihívások ezek a művész számára, ahogy a különböző anyagokkal folytatott kísérletezés is lázba hozhatja a szobrászt. A következő évei alkotói folyamatában ezek talán meghatározó módon jelentkeznek majd nála.

N.M.K.

Tárlatnyitás után a szovátai Kusztos Endre Emlékház és Művészeti Galériában 2026. június 26-án
Forrás: az emlékház honlapja

Nem Múzsza

Akárha meghökkentésnek szánánk Múzsánkban a fenti címet, de nincs ilyen szándékunk, a marosvásárhelyi Bernády Házban június 18-án nyílt, és július közepéig még megtekinthető kiállítás plakátja hangsúlyozza ilyenképpen a méltatandó tárlat sajátos jellegét. Hat tehetséges fiatal művésznő állt munkáival közönség elé azt bizonyítandó, hogy elsősorban alkotóként kívánják felhívni magukra a figyelmet. Sikerült, hatványozottan is. Meg tudták győzni a művészetkedvelőket, hogy külön-külön is figyelemre méltó alkotóegyéniségek, akik ígéretes pálya elején tartanak, együtt pedig különbözőségük ellenére is képesek olyan harmóniát sugallani, ami a kortárs vizuális művészetek értékeiből, aktuális jelenségeiből táplálkozik. Őt közülük – Hincs Anita, Kelemen Borostyán, Márton Adrienne, Nagy Abigél és Szilágyi Imola – Marosvásárhelyhez kapcsolódik, Csákány Erika sepsiszentgyörgyi, és mindannyian a kolozsvári egyetemi művészképzés részeseként tapossák a maguk útját. Más-más műfajban jeleskednek, a festészet, szobrászat, grafika, kerámia- és textilművészet, a könyvillusztráció, a formatervezés, a tradicionális képzőművészeti eljárások és a digitális újdonságok széles skáláján keresik mondandójuk számára a legalkalmasabbnak érzett pásmákat. A személyes jegyekhez, elképzelésekhez ragaszkodva, markánsan kezd kirajzolódni alkotói arcképük, és számukra talán jelenleg ez a legfontosabb. Legálábbis ezt fogalmazta meg a tárlatnyitón a magáról kurátorként is egyre gyakrabban hallható Márton Adrienne, akinek a Bernády Házban elhangzott beszédét az alábbiakban közöljük.

A Nem Múzsza című kiállítás öt szereplője a marosvásárhelyi Bernády Házban 2026. június 18-án (balról): a kurátor Márton Adrienne, Szilágyi Imola, Kelemen Borostyán, Nagy Abigél, Hincs Anita Fotó: Sajgó Ilona

Kurátori gondolatok alkotói alapállásban

Hincs Anita: Tulipán, Nagy Abigél: Rombolás I-II-III.

Fotó: N.M.K.

Nagy öröm számomra, hogy ma együtt nyithatjuk meg a *Nem Múzsza* című kiállítást. A cím első pillantásra egyszerű tagadásnak tűnhet. De valójában sokkal több annál. Egy kijelentés, egy álláspont és egy emlékeztető. A művészettörténet évszázadain keresztül a nő gyakran jelent meg mint ihletforrás, modell vagy szimbólum. Olyasva-

laki, akire néznek, akit ábrázolnak, akiről beszélnek. De mi is nézünk, mi is alkotunk, és mi is megszólalunk.

Hosszú utat tettek meg a nők a művészetben, de még nincs vége. Évszázadokon át azért küzdöttek, hogy beléphessenek azokba az intézményekbe, amelyekből korábban kizárták őket.

Mi ma már ott lehetünk a művészeti akadémiákon, és ott is voltunk, de hadd idézzem Kara Walkert:

„Nincs a világon olyan diploma, amely művésszé nyilvánítana. Te nyilváníthatod magad művésznek, és aztán kitaláld, hogyan legyél az.”

Mert a művész státuszát végső soron nem egy intézmény adja, hanem az alkotás bátorsága és kitartása.

Ma hat különálló hang találkozik. Hat látásmód, hat alkotói világ, amelyek saját tapasztalataikon, érzékenységükön és kérdéseiken keresztül kapcsolódnak a világhoz.

A kiállított művek különböző technikákkal, különböző témákon keresztül szólítanak meg bennünket. Mégis összeköti őket az a belső késztetés, az az ösztönszerű vágy, amely az alkotásra hív.

Láthatóvá tesznek valamit abból, amit szavakkal nem lehet teljesen elmondani.

A *Nem Múzsza* nem a szembenállás kiállítása. Nem kizár, hanem teret ad. Teret a női alkotói jelenlétnek, a női tapasztalat sokszínűségének és annak az egyedi látásmódnak, amely nélkül a művészet világa szegényebb lenne. Mert mi már nem csupán ihletünk, nem tárgyai vagyunk egy-egy alkotásnak, nem díszletek vagyunk a művészet színpadán. Mi eggyé válunk az anyaggal, játszunk, mesélünk és világokat teremtünk.

Ma nem múzsák vagyunk, hanem alkotók. És nem melleleg nők.

Márton Adrienne

Hincs Anita: Aszimmetrikus konfigurációk

Albert-Lőrincz Márton

(recenzió)

Hadnagy József: Az angyalok is felejtenek c. könyv okán

ha újraszületnék és újratöltődnék
újratöltődnék mindennapi kenyerem morzsáival
jóval rosszal hiánnyal reménnyel
akkor sem tudnám úgy elmesélni a nincstelenséget
mint Hadnagy Jóska
hogy mások megkívánják

magam is megkívántam
megkívántam a tányéron vacogó néhány babszemet
babszemeket melyek úgy incselkedtek a tálon
mintha töltöttkáposzták lennének
s menten jóllaknék vanjával a nincsnek

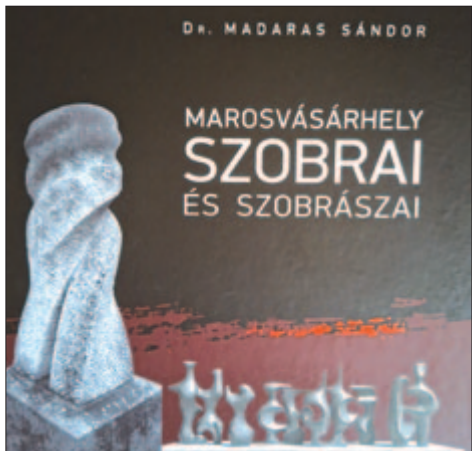
jutna abból ami van: ínség és bőség
bőség szeretetből

Nagy Abigél: Harmóniaszobrok

Marosvásárhely szobrai és szobrászai

Habent sua fata statuae, vagyis a szobroknak is megvan a maguk sorsa. Nem kétséges, a könyvekre vonatkozó latin szállóige a szobrok életére, történetére is alkalmazható. Bárki bárhol megtapasztalhatja, ha nyitott szemmel jár a világban. Persze Marosvásárhelyen is. Ezt most már egy frissen megjelent, alaposan dokumentált, impozáns album is tudatosíthatja mindannyiunkban, akiknek ilyen szempontból is szívügye a város. Népes ez a lokálpatrióta csapat, jól érzékeltette a nagy érdeklődés is, ami dr. Madaras Sándor *Marosvásárhely szobrai és szobrászai* című kötetének bemutatóját övezte június 24-én a Bernády Házban. Na, meg nyilván az azt követő hosszas dedikáció is, amelynek során a szerzőnek gratuláltak a jelenlevők. Előtte

természetesen az érdeklődést már kellőképpen felcsigázták a kiadvány méltatói, az előszót jegyző Soós Zoltán polgármester és Sebestyén Mihály történész, illetve maga a kezdeményező Madaras doktor, aki az esemény házigazdája, N.M.K. kérdéseire válaszolva vázolta a könyv megjelentetésének motivációit. Amint az utószóban is megfogalmazta, „ezzel az összefoglalóval egy viszonyítási alapot akar hagyni az elkövetkező generációknak”. Hiszen „a szobrok nem tudnak védekezni, így hát ránk hárul a feladat, hogy megvédjük őket mint történelmünk emlékeztető tárgyait. Ha már nem léteznek, legalább a képi emlékezet szintjén tudjunk az eltűntekről.” Igen, a kötet hosszú időt ölel át, ez alatt szobrok ragyogtak, halványultak, pusztultak el, merültek feledésbe, vártak a megújulásra a hely életét, szellemét, hatalmi viszonyait tükrözve.

Mindezt tényyszerűen rögzíti a kitartó kutatómunkával és hozzáértéssel létrehozott, igényesen kivitelezett kötet, amelynek létrejöttét sokan segítették információkkal, tanácsokkal vagy másképpen. De az érdem egyértelműen a jeles műgyűjtő idegsebészé, aki eddig főként értékes műkollekciójából válogatott kiállításaiával szolgálta a közizlés pallérozását, az orvosi szakkönyveit követően viszont immár a művészeti szakirodalomban is elismerésre méltó módon hallat magáról. Felkínált képanyagában pedig a Marx József Fotóklub művészeinek hozzájárulásával sikerült fontos vizuális szelekciót

A könyvbemutató szereplői 2026. június 24-én a marosvásárhelyi Bernády Házban (jobbról): Sebestyén Mihály, dr. Madaras Sándor, Soós Zoltán és N.M.K. A falon Szilágyi Imola festményei
Fotó: Néva

felmutatnia. Marosvásárhely szobraiból, emléktábláiból, emlékoszlopaiból 196 jelenik meg ekképpen szemünk előtt. Minden létező vagy megsemmisült alkotás? Nem, maga a szerző is elismerte, van egy-két olyan köztéri mű, amely valahogy kimaradt a kötetből, de a lehetséges folytatást előre vetítve, a hiánypótlást is felvetette. Különben van még bőven más fotó a kiadványban, 94 szobrász portréja arról a 97-es listáról, amelyen a városhoz kötődő szobrászok neve és néhány fontos személyes adata szerepel.

A kötetben a tájékozódást megkönnyíti a plasztikák hely szerinti csoportosítása. Nyi-

tásként a főter szobrai tűnnek fel, majd külön a Kultúrpalota homlokzati, illetve belső szobrászati alkotásai. Azokat követően a főter körüli köztéri művek, majd a vár szobrai, a temetők síremlékei, az állatkerti plasztikák. Külön fejezet az eltűnt szobroké és a meg nem valósult alkotásoké. Az utolsó felvétel a könyvben a marosvásárhelyi Színház térre meghirdetett Sütő András-szobor pályázat nyertes műve, a Makkai István alkotta makett fotója. Bízunk benne, hogy ez által az album egy Marosvásárhelyen tényleg megvalósuló, jelentős köztéri alkotást előlegezett meg. (nk)

Bölöni Domokos

Kutyanyelv 30.

NAGYON ZÁRT LÁNC

Ha vasárnap – és ha látogató okvetetlenkedik –, az ismétlődő csejgetést jobb, ha meg sem hallod.

Veszélybe sodorhatja a délutánodat: settenkedik egy (többnyire) fiatal ember, sima modorú, talpig udvarias, a közönséges halandótól mindössze hatalmas szatyra különbözteti meg, amelyről nehéz megállapítani, hogy félig tele vagy háromnegyedéig random üres.

Szerényen megérdeklődi, nem zavar-e.

Mit válaszolnál, nem mondhatod, hogy de bizony nagyon is zavar, hiszen íme, vendégeinkkel beszélgetnénk kötetlenül, bizalmasan, ahogyan rokonok, barátok szokták egymás között stb. Persze nem ezt mondd, hanem ... „háát, öö, dehogyis zavar...” , sőt a kedves keresztanyád cserveni csizmája, hogy az a falra mászó mandruckélgőyőő...

– Ha nem zavarok..., de igazán nem zavarok? – biztosítja be magát a fiatalember, mire a hölgyek kórusa is megpendül, ők dúsan rezonálnak, annyira kíváncsiak, mi lehet abban a szatyorban, s hát a fenébe (tényleg, őrmester néni), végül is lehet benne valami.

– Akkor hát engedelmükkel megkezdéném a... khm..., bemutatót – köhinti a fiú, és hal-kan, mert közben lehalkítottátok a tévét –, behízelgően magyarázni kezd.

Bizarr dolgok állnak így össze. Fél szemmel a képernyőt figyeled, hiszen az is érdekel, illetve az érdekel inkább – dehát nem tehetsz immár semmit; minek voltál oly pipogya, hogy nem fakadtál ki már a kezdetén: „Uram, elnézést, de vasárnap van, és ilyenkor...” stb.

Vendégeid nagy lépés figyelemmel hallgatja a vigéct, tetszik a rögtönzöttnek álcázott árubemutató, a srác hanghordozásán is átüt az anyaországi kiképzés, halkán rád kérdez, te meg rávágod a megfelelő választ, illetve dehogyis te vágod rá, a hölgyek megelőznek, már csak nekik szól a duma – hiszen tudva vagyon: a családi költségvetés origója a kedves háziasszony.

A kérdve kifejtő módszer beválik, a fiatalember nyugodtan prelegál, érzékletesen szemléltet – nemsokára a te képedre is rákerül valami fedő kenőcs. Amelyről nemsokára kiderül, nem is az.

Hanem környezetkímélő mosogatópor.

És így lassan-lassan megismerkedsz a szolgálati szatyor titkaival, kitárulkozik előtettek egy ember, egy önzetlen lélek és az ő nagyszerű foglalatosságai.

Az általános folttisztító minden pecsétet kivesz, ha nem vagy eléggé ügyetlen. Rögtön be is mutatódik, sűrű setét kávét kapsz a nadrágdra, hogy legyen mit talánítani.

Egy liternyi ilyen eszenciából kétszáz liternyi oldószer nyerhető közönséges víz hozzáadásával, és nem kerül többé a...

Jaj, de erről most még semmit. Nem az ár lényeg, meglátod majd, hogy mi.

Egy liternyi illatos mosogatószerből tíz liter rendes mosogatóoldatot kapsz, a zománctot nem sérti, kézfinomító hatású, arcodra is kenheted (kaptál belőle), fogmosásra is alkalmas (na, azt azért mégsem!)... Összesen hét és fél ezer edényt tisztíthatsz meg vele! Mi több! Hidegen is feloldja a zsírt, mostani viszonyaink közepette ez nagyon lényeges, hiszen az ég sem tudja, mikor jön meleg víz, s mikor csak jégeső.

(A saccolás úgy okés, ha így gondolkozol: meleg víz általában nincs, és ha mégis, az a szerencsés kivétel, amely erősíti a szabályt. Fogadj szót alkalmi pszichiáterednek: légy derülátó...)

Aztán itt a kárpit- és szőnyegtisztító. Egy liternyi koncentrátumból nyolc liternyi oldat hígítható, az eljárást a lehető legegyszerűbb: porszívózás után könnyedén rávisszük a habot, ez felszippantja a szennyet, s az fent megszárad.

Ekkor ismét ráuszítjuk a porszívót, és máris olyan a kárpitod, szőnyeged, amilyen még lánykorában sem volt!

Következik a fogkrém. Egy nagyobbacska tubusból az ottági család három hónapig tarthatja karban örlő szerkezeteit – kellemes mentol illatú, a kefére elég, ha borsszemnyit nyomunk belőle.

Tökéletes! De máris itt a hónaljzsappan, izzadság ellen. A cég szakértői okosan kalkuláltak: a szappan semleges illatú, nem tolatodik a hónod alá, hiszen, ha valami kedvenc spréd is volna, akkor ezek ketten kenterbe vernék egymást!...

Tökéletesen megszünteti az izzadást, már tudniillik a normális izzadmányosságot. Egészséges izzadóknak ajánlott tehát!

Persze ez mind semmi a bőrradírhoz képest. A bőrradírt ugyanis pórustalanít, rántalanít, báronyossá teszi a bőrt, felkenése után negyedórával már le lehet, s kell is mosni – mert ha pl. tovább hagyjuk, annyira érzékenyvé válik a bőrünk (úgy leradírozza a nem odavaló dolgokat), hogy a szabadba lépve

azonnal érzékenykedni kezdünk.

Ebből háromféle bőrre kínál megfelelőt a vigéc: zsíros, száraz, illetve túlérzékeny arcra.

Hát ha ebből sem, akkor semmiből!...

Dehát sok minden van itt még: tizenkétféle illatszert, aztán szemránctalanító (szarkalábeltüntető), és van kocsiblokkmosó, -fényező (szilikonos) szer –, és el ne felejtsem: szájspré!

Egyik székelyföldi nagyközségben, ahol a nép (a negyven fokos mókuslé erejét csütítő) helyi borvízzel kel és fekszik, mindenki rendelt a csodapermetből – nem csak a fiatalok –, ugyanis ettől a speciális gyógyitaltól, no, nem túl tolatkodóan, de úgy mégis, némileg szagosabb fokozatra vált a lehelet...

Ami, ugye, még a világvégi tanyabokrokban is totál ciki.

Persze aki egy kicsit is ad magára, és nem kimondottan remete, vagyis társadalmi életet él, az feltétlenül ragaszkodik hozzá, hogy kellemes illat áramoljon beszélője felől az ügyfél vagy a partner orra iránt, a fesztelen purpár vagy egyéb hasznos foglalatosság közepette.

Nem bírtam tovább! Valami hülye indokkal csizmát húztam, kabátot vettem, sapkát fel, és opré, papó!, ki a blokkból, meg sem álltam – hol is, ki tudná azt ma már... Még emlékszem, hogy amikor először telefonáltam, mégpedig a főtérről, a vendégek még ott voltak, és a feleségem megkérdezte: a szolgálati nejlonszatyrot nem vittem-e magammal, hogy vennék valami kólát.

A vigéc ott van-e még? Hát persze, most a legérdekesebb, a körömtisztításnál tartanak. Elgondolkodtam. Istenem, Uram. Az általános folttisztító, mint utólag mégis megtudtam, potom húszezer, a kárpit- és szőnyegtisztító tizenötezer, a családi fogkrém tíz-tizenegyezer, a paliszappan hat-hétezer.

Ezt még valahogyan kibírnám. De már a bőrradírt nem. Az ugyanis harmincezer, a szájspray is kb. ugyanannyi, az illatszert pedig hatvanezer körüli.

A modern házaló nem ad el helyben sem-

mit. A hálózatuk zárt láncként működik, elveszi a megrendelést, van egy árjegyzéke, abból kiokumulálja, mi mennyi, és megmondja a végösszeget.

Azután kocsiba ül, és át a szomszédba, a nagybani lerakathoz. Ott vételezi az árut, vagyis áthozza.

És hazahozza nekem. Az összegben természetesen benne van a saját fáradsága is, különben miért csinálna.

Van olyan állandó ügyfele, mondta, aki már kizárólag csak önára vásárol. Azazhogy tőle. Jó lesz tehát bukszához mérni az igényeket, és fokozatosan belejönni, akár egy szenvedélypartiba.

Ha nem válik be valamelyik készítmény, szer, oldat stb., természetesen visszaveszik, és megtérítik az árát...

Az esti filmet egy kvázi üresen kongó nagykoksmában néztem meg. Utána ismét telefonáltam, az ügynök még ott volt.

A vendégekből már csak a sógorom bírta, ő is úgy, hogy elaludt a néma Duna előtt, felesége pedig éppen egy ágyéksprayt próbált ki diszkrétén, az ablakfüggöny mögött. Így nem láthatták... bentről.

Éjfélkor felültem egy vonatra. Ludasról megint hazatelefonáltam, a zártláncos még mindig ott volt, a sógorék hazamentek. Tovább utaztam. Kocsárdon felültem egy gyorsra, és a borsi vám előtt még egyszer próbálkoztam.

– Mit csináljak a kólával? – kérdeztem a feleségemet.

A vigéc válaszolt: – Dörzsölje be vele.

– Hol? – kérdeztem meglepetten.

– Ott, tudja.

És azonnal hozzátette.

– De nemcsak ott.

Csalódottan tettem le a kagylót, és nagyon sajnáltam magam.

Ekkor lépett hozzám egy fiatalember.

– Tessék: agykimerültség, stressz, kiborultság ellen... Olcsón adom.

És tényleg. Épp olyan „anyag”, mint az én vigécem tisztítószere.

Mit tehettem?

Bedörzsöltem vele. Ott, ahová ajánlotta.

Támogatók:

A fehér király perzsául

Perzsául is kiadták Dragomán György A fehér király című regényét, amely az utóbbi két évtizedben mintegy harminc nyelven jelent meg. Az író és iráni fordítója, Abolfazl Allahdadi ebből az alkalomból válaszolt e-mailben az MTI kérdéseire.

Az elismert iráni újságíró és irodalmi fordító, aki francia nyelv és irodalom szakon végzett, olyan jelentős francia kortárs írókat mutatott be elsőként az iráni olvasóknak, mint Michel Houellebecq, Emmanuel Carrere vagy Laurent Binet. Dragomán György regényeivel, a *Máglyával* és *A fehér királlyal*, a francia Gallimard kiadó munkái között találkozott.

„Mindkét könyvet elolvastam a francia ki-

Dragomán György A fehér király című regényének perzsa nyelvű kiadása
Forrás: Facebook

adásban, de a *Máglya* szellemét figyelembe véve úgy gondoltam, hogy Dragomán Györgyöt először ezzel a művel kellene bemutatni a perzsa nyelvű olvasóknak” – mesélte, hozzáfűzve, hogy a három éve megjelent fordítást hazájában rendkívüli lelkesedéssel fogadták.

„A könyv bemutatójára és egy beszélgetésre Teherán egyik leghíresebb könyvesboltjában került sor. Számos recenzió jelent meg újságokban és honlapokon is. Emlékszem, hogy egy újságíró azt írta, a *Máglya* az egyik legfelkavaróbb regény, amit valaha olvasott, és hogy a keserőséggel átitatott mágikus realizmusa örökre bevésoódott az emlékezetébe.”

A fehér királyt Abolfazl Allahdadi szintén a francia kiadásból fordította, de annak megjelenése – ahogy erről beszámolt – „az Iránban fennálló különleges körülmények miatt kissé késett, és a regény végül idén nyáron jelent meg a Nashr-e No, Irán egyik legrégebbi és legkiválóbb kiadójának gondozásában”, amely korábban a *Máglyát* is kiadta.

„Szeretem Dragomán György írásait, és *A fehér király* olvasása számomra ugyanolyan élvezetes volt, mint a *Máglyáé*. Ami azonban leginkább megragadott ebben a regényben, az annak a komor és szürke hangulata volt: egy elnyomó hatalom uralma alatt élő, megkínzott ország ábrázolása, ahol férfiak és nők hétköznapijainak legapróbb történései is összefonódnak egy diktatórikus rezsim politikájával, ilyen körülmények között igyekeznek túlélni és élni; szereplői szakadatlanul futnak, futnak és futnak, még ha soha nem is érnek célba” – fogalmazott.

Az olvasók már várták *A fehér királyt*, mivel a *Máglyához* írt bevezetőjében Abolfazl Allahdadi megemlítette, hogy hamarosan megjelenik a fordítás.

„A hozzám érkezett üzenetek többsége arra utal, hogy az iráni olvasók élvezték Dragomán György regényeit” – jegyezte meg, hozzáfűzve, hogy a sajtóban is pozitív kritikákat kapott a regény. Jellemzése szerint a fordítás „alapvetően nehéz, kimerítő és igényes feladat, nem könnyű egy mű pontos jelentését és lényegét egy másik nyelven átadni”. A *fehér király* és a *Máglya* átültetésekor azonban nem ütközött komolyabb nehézségekbe, főleg a nevek helyes kiejtésének visszaadása okozott neki kihívást, de különböző források tanulmányozásával ezt is sikerült megoldania – idézte fel.

Számára a mű témája a döntő – válaszolta arra a kérdésre, hogy milyen szempontok szerint választja ki azt a művet, amelyet lefordít.

„Egy könyvnek olyan üzenetet kell hordoznia, amely a mai Iránban is fontos, és ami még lényegesebb: tükröznie kell a saját aggodalmait.

Miközben hazája már évek óta küzd a nehézségekkel és a válságokkal, elmondása szerint az irodalom és a könyvek sok iráni számára jelentettek menedéket.

A *fehér király* perzsa kiadásának megjelenéséről Dragomán György a napokban a Facebookon posztolt.

„Mérhetetlenül hálás vagyok a munkájáért” – írta Abolfazl Allahdadiról.

„Mióta A fehér király húsz éve nekivágott a világnak, rengeteg ajándékot kaptam a könyvemtől, eljutottam finn eperföldekre, belga csokimanufaktúrákba, tajvani teaültetvényekre, érkeztek a szöveg miatt látogatóim Braziliából és a Holland Antillákról, rengeteg barátságot kötöttem olvasókkal, szerkesztőkkel, irodalomszervezőkkel, fordítókkal, kiadókcal. Lenyűgöző látni, hogy milyen

szen olyan közel álltunk egymáshoz a tömeg közepén, amely távolságot a skandinávok, de talán a hebridáké sem engedhetnének meg maguknak, náluk az embertől emberig számított távolság még tömegverekedés esetén is legkevesebb ötvenhatvan centiméter. Éppen elegendő a szabad lélegzetvételhez.

Felpillantottam az égre, eléggé esőre állott, arra is számítani lehetett, hogy a hirtelen reánk törő zápor szétugrasztja a búcsúztatásra összesereglett tömeget, csak az ezred hős és harcedzett fiai, na meg a vezénylő főtszt marad rendületlenül a helyén, mint ahogyan annyi himnusz emelkedett sorai és legendái előjátsszák, előírják, őket nem ijeszti meg egy szárazföldi vihar, álltak ők már vízivatarban, megküzdöttek az elemekkel, a szögesdrótokkal és aknazárral, géppuskatűzzel. Ezzel szemben kérdöm a kürtőkalapját a szemébe húzza – ha ez egyáltalán lehetséges ezzel a fejfedővel, fogalmam sincs, de minden lehetséges és elképzelhető –, és persze arra tippeltem, hogy kereket old, eltávolodik, és így soha nem tudja meg, mi újság a Hebridákon. Értelmetlenné válik a kérdés.

Az is felöltött bennem – abban a fél percben vagy fél órában, amíg tényleg válaszra szántam el magamat –, hogy a kérdésnek nincs is jelentősége, nem is azért szegezték nekem látszólag félvállról, csak úgy, a társalgás kedvéért kezdeményezve, hogy teljen az idő, amíg mindenki odamehet az ezred általa ismert és kedvelt katonáihoz, hogy akármiféle újdonsággal szolgáljak, inkább az a cél, hogy kitudakolják akaratomon kívül, miként vélekedem a Hebridák jelenlegi állapotáról, politikai színezetéről és a kormányzó párt kötelező korrupciójáról. Engem akarnak ellenőrizni, hogy milyen nézeteket táplálok a mindenkori Hebridákkal szemben,

messze el tud jutni a történet, és hogy köt össze egymással ismeretlen embereket” – mesélte az író az MTI-nek.

„Az iráni kiadás igazán nem várt ajándék volt, csak a megjelenés után értesültem róla, és elképzelni sem tudom, hogy milyen a főhős Dzsátá csakazértis bátorságáról és mégiscsak győzelmeiről ott és most olvasni. Semmit sem tudok az iráni olvasóimról, de mióta láttam a könyvről készült fotókat, sokszor gondolok arra, hogy valaki valahol, Teheránban vagy Iszfahánban olvassa a fordítást, együtt rohan az én örökre tizenkét éves főhőssömmel végig az égő búzamezőn, kúszik be a mozi titkos termeibe, és elképzelem, hogy egy kicsit én is ott vagyok vele. Elmondhatatlan érzés” – tette hozzá.

Nagy Attila

In memoriam P. Picasso

Amikor a Vers már
Senkit nem érdekel
Egy galamb száll át rajtat
Zöld ággal – s énekel

Galamb... Pablo Picasso rajza

Forrás: Facebook

Hebridák felé

Sebestyén Mihály

– És mi újság a Hebridákon? – fordult hozzám váratlanul a melletttem álló úr. Abban biztos voltam, hogy soha életemben nem láttam. Amúgy is különös jelenség volt skót szoknyában, kürtőkalapban a XXI. század elején egy esős hétfői napon. Köreinkben. Hatalmas via-szolt és mesterien kipödört bajuszkölteménnyel büszkélkedhetett, ezt eskü alatt is tanúsíthatom, és hangjában volt valami idegenség, mint aki nemrég tanulta meg nyelvünket, és most gyakorolni akarja ártatlan párbeszéd ürügyén, én vagyok a kiválasztott, érezzem magam megtisztelve vagy olyan egyed lehet, aki régóta nem beszél az a nyelvet, amit mi, a többiek itt körötte a Goruzetti gyalogezred búcsúztatóján.

Azt is furcsállottam, miért pont egy hétfői napot választottak a gyalogezred búcsúztatójára, mikor ott lett volna pünkösd vasárnapja vagy Szent István napja, Szent István ugyanis az ezred védnöke, de hát soha nem lehetett előre látni, hogyan dönt az ezred vezérkara vagy éppen maga Julian Forester vezérőrnagy.

Miért pont a Hebridákra kíváncsi? – villant át az agyamon. Tudhat valamit rólam. Igaz, hogy egyszer álmotam a Hebridákkal, ahol soha nem jártam, melleleg, elég nekem Közép-Európa a maga bonyolult szövevényességével, ez is bejárhatatlan, ha jól belegondolunk, ott van az a sok autonóm hetvenkedő kisváros, amelyek komolyan megsértődnének, ha nem említeném névszerint útirajzaimban, ha nem tisztelnék polgárai előtt, és a tornyos szecessziós vagy kora barokk városházai előtt nem emelnék kala-

pot, ha nem lennék büszke arra, hogy ott született II. Wratizslav törökverő és Téltoló Szeneszláv, III. Tivadar unokaöccse, aki nagy dolgokra lett volna képes, ha nem kaszálja el a Habsburg önkény. De azt az álmomat senkinek sem meséltem el, nincs szükségem arra, hogy az álmaimat kibeszéljem, ezzel csupán jogcímemmel ruháznék föl ismeretleneket és széltoolókat, s szolgáltatnék ürügyet mit tudom én kinek, hogy megalázzon, kihasználja az álmaimban megnyilatkozó zürzavart, elmém állapotáról elméleteket gyártson, vagy át sem gondolt, ostoba következtetéseket vonjon le. Óvakodj az álomfejtőktől – mondogatta néha apám, aki fiatalkorában freudista volt, de aztán kigyógyult, más mozgalmakhoz csatlakozott, hogy azokban is csalódjon hajlott korára. Ez is a közép-európai életérzés egyik velejárója, ha eddig nem vetted volna észre.

Na és a Hebridák nem is fordulnak elő ebben a felállásban. Ki van-nak zárva, és nincs tudomásom arról, hogy a Hebridák lakói valaha is panaszt tettek volna ezért a különféle nemzetközi véd- és dacszövetségek-nél, jogvédő alapítványokhoz sem fordultak panasszal, hogy nem látogattam meg őket gyakori külföldi útjaim során. Sőt vagy hál’istennek az ezredbúcsúztatón sem vesznek részt. A kijelentés persze kétértelműsége adhat okot: ugyanis nem csupán erre a seregtakarodóra gondolok, hanem arra, hogy a huszadikból a huszonegyedikbe történő általános örömködés, jóslgatás közepette, az ujjongásba és eufóriába történő belefutadásban sem vettek részt, ugyanis kegyetlen őszinteséggel konstatálniuk kellett, hogy megint eltelt egy évszázad, amely alatt senki sem írt egy újabb nyitányt a Hebridákhoz.

Hogy az az új Hebridáknak szolt? Na és, azt is ők a hebridákok alapították, szőtték be a birodalomba, és akkor mit számít, hogy az újnak vagy a réginek szolt az a bizonyos nyitány?

A biztonság kedvéért meg fogom kérdezni a melletttem álló urat, aki láthatólag csak felületesen figyel Forester tábornok szavaira, amelyekben pedig volt érzélem, pátosz, némi humor is és temérdek hálaltelt köszönet, de katonás fegyelem is azért, hogy közép-európai városunk annyi éven át otthont adott ezredének, a harcokban edzett katonáknak pihentető és felfrissítő légkört teremtett – így egyszerre –, ilyen különleges a mi városunk.

– Az új vagy a régi Hebridákra kíváncsi uraságod? – kérdeztem halkan, a nélkül, hogy felpillantottam volna, a skót szoknyáját, piros magasszárú lábszárvédőjét bámul- tam.

Tudom, hogy ezzel csak késleltetem kitérő vagy inkább tudatlanságomat megvalló válaszomat, noha arra gondoltam, így elleplezhetem zavaromat. Ezzel a ravasz-nak hitt kitérővel időt nyerek, kitalálok valamit, olyan általánosságokba futtatom bele a készülő „beszámolót”, amelyből tiszta zsebkendővel és alsónadrággal (bocsánat a triviális hasonlatért) kerülök ki. A Hebridák, ha jól sejtem, valami szigetcsoporthoz az Atlanti-óceánban vagy a Jeges-tenger övezetében, közel a sarkvidékhez, ki tudja, fel kéne fedezni, titokban meg kéne nézнем a telefonomban, hogy egészen pontosan, hol helyezkedik el földrajzilag, néprajzilag, kik és mi-féle népek lakják, mikor és miért, ki fedezte fel, mit ír róla az Encyclopaedia Britannica, de ezekre sajnos nincs időm. És terem sincs, észrevehetné a mozdulatot, a csalást, hi-

ha vannak olyan csatornáim, hírforrásaim, amelyekről a kürtőkalaposok társasága még nem szerzett tudomást, nem hallgatott le, nem készített titokban felvételt, amivel aztán megvádolhatnak, vagy megzsarolhatnak. Vajon táplálok-e változásreményeket, kapcsolatban állok tán hebridai terroristákkal, vagy ne adj isten szudáni muszlim bevándorlókkal, tőlem aztán efféle is kitelik..., vélhetik.

Éreztem, hogyan kúszik fel a félelem a tagjaimban, holott akkor és ott számíthattam a gyalogezred minden katonájának védelmére, hiszen számtalan alkalommal tartottam előttük előadást a városunk hadtörténetéről és a helyi polgárság hősie ellenállásáról a hódítókkal szemben, voltam velük ezredmulatságon, és részt vettem Forester vörögy. mellett nem egy nyilvános hadgyakorlaton is, számtalanszor kölcsönadta messzelátóját nekem, na de most a tömegben szorongva és a Hebridákkal befertőzve, tényleg úgy éreztem magamat, mint akit megfertőztek, és még nincs, még várat magára a betegség ellenszerének feltalálása, sok tényezőtől függ, rá kell bólintania a gyógyszerre az ENSZ-nek, az EVSZ-nek, a különféle hatóságoknak, megvesztegetésre áhítózó hivatalnokoknak, ezer kézen átmegy, míg eljut hozzám, persze későn, túl későn...

Végül is összeszedtem maradék bátorságomat, összesepertem a reggel konyhakövérről a törmelékeit, és feltekintettem.

– Nos, tudja, uram, valakivel összetéveszt, ugyanis...

De a bajuszos, kürtőkalapot viselő, a Hebridákkal fertőző úr sehol sem volt. Ismerőseim semmit sem észleltek zavaromból, ütemesen tapsoltak köröttem a felhangzó indulóra. Az ezred elvonult. Remélttem, ők majd megszállják egyszer a Hebridákat. Mint kiderült, nem messze fekszik Skócia partjaitól.

Nemzetközi szinten népszerűsítik Maros megyét

Nagyszabású turizmusfejlesztési projektet indít a Visit Maros Egyesület a Maros Megyei Tanáccsal és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal közösen. A projekt célja, hogy Maros megye és Marosvásárhely vonzó úti célként jelenjenek meg a nemzetközi turisztikai piacon.

A hároméves, komplex marketing- és turizmusfejlesztési program révén szeretnék növelni a Maros megyébe érkező külföldi turisták számát, és ezáltal támogatni a helyi vendéglátóipart és vállalkozásokat.

A program főbb elemeit, a célkitűzéseit és várható hatásait a sajtótájékoztató keretében ismertette Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, Kovács Mihály-Levente, Marosvásárhely alpolgármestere, valamint Szántó Lóránt, a Visit Maros Egyesület vezetője.

Több vendég, több lehetőség

Péter Ferenc szerint a turizmus fejlesztése Maros megye esetében stratégiai kérdés, hiszen a megyének hatalmas potenciálja van ezen a területen, és a turistaforgalom növelésével a helyi gazdaságot fogják erősíteni.

„Maros megye első ízben valósít meg egy olyan átfogó turizmusfejlesztési programot, amely európai szinten népszerűsíti a megye természeti, kulturális és épített örökségét. Ilyen típusú, összehangolt és hosszú távra szóló turizmusfejlesztési stratégiája nem volt korábban Maros megyének. Ahhoz, hogy több tízezer külföldi turista érkezzen Maros megyébe, először ismertté kell válnunk a nemzetközi piacon. Az embereknek hallaniuk kell rólunk, vonzó úti célként kell tekinteniük Maros megyére, és meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek miatt valóban ide szeretnének utazni. Ezen dolgozunk” – hangsúlyozta Péter Ferenc. Hozzátette, a turizmus nem költség. A turizmus export. Csak nem mi vesszük ki a terméket, hanem a vásárló jön ide és teremt értéket.

Stratégiai beruházás Marosvásárhely jövőjébe

Kovács Mihály Levente, Marosvásárhely alpolgármestere a

Szántó Lóránt, Péter Ferenc, Kovács Mihály Levente

Fotó: Maros Megyei Tanács

város turisztikai szerepét emelte ki:

„Marosvásárhely számára is kiemelten fontos, hogy láthatóvá váljon Európa turisztikai térképén. A városok ma már nemcsak a befektetésekért versenyeznek, hanem a láthatóságért és az elérhetőségért is. Minél ismertebb egy város, annál vonzóbb a turisták és a befektetők számára egyaránt. Ezért ez nem kiadás, hanem stratégiai befektetés a város jövőjébe. Egy város fejlődését nem lehet kizárólag utakban, közművekben vagy épületekben mérni. Legalább ennyire fontos, hogy milyen helyet foglal el Európa térképén. Marosvásárhely első lépésként 4 millió lejjel csatlakozik a programhoz. A támogatás a város idei költségvetésének mindössze 0,5 százalékát teszi ki, miközben közvetlenül a helyi gazdaságot erősíti. Az együttműködési megállapodásban vállalt eredmények teljesülésének függvényében a program folytatásáról is dönteni fogunk.

Maros megye Európa turisztikai térképén

A program szakmai lebonyolításáért a Visit Maros Egyesület felel. A megyei turisztikai egyesület ügyvezető igazgatója, Szántó Lóránt szerint Maros megye már kinőtte, hogy kizárólag belföldi turizmusban gondolkodjon.

„Olyan értékekkel rendelkezünk, amelyek a nemzetközi közönség számára is vonzóak. A

következő lépés ezért egyértelmű: több külföldi turistát kell Maros megyébe vonzani. Ennek érdekében indítottunk el ezt a nemzetközi turizmusfejlesztési programot, amelynek célja, hogy Maros megye és Marosvásárhely láthatóvá váljanak a legfontosabb külföldi küldőpiacokon. A kampány nem általános reklámra vonatkozik, hanem olyan embereket céloz meg, akik bizonyíthatóan utazást terveznek. Arra számítunk, hogy ezzel a programmal évente legkevesebb 20 ezer külföldi turistát hozunk Maros megyébe”.

Turizmusfejlesztési beruházás

A hároméves nemzetközi turisztikai program megvalósítására 45 millió lejt fordítanak, évente átlagosan 15 millió lejt. Ebből a keretből 7 európai országban, 5 nyelven, 110 millió célzott online megjelenéssel és folyamatos kampányokkal fogják népszerűsíteni Maros megyét.

És mit kapunk ezért cserébe?

Ha a program évente csak 20.000 új külföldi turistát hoz Maros megyébe, és egy turista átlagosan 2.500 lejt költ el szállásra, étkezésre, programokra, közlekedésre és vásárlásra, akkor ez évente mintegy 50 millió lej új bevételt jelenthet a helyi gazdaságban. Három év alatt ez körülbelül 150 millió lej, vagyis a program költségének több mint háromszorosa.

Maros Megyei Tanács sajtóirodája

Szováta madártávlatból

Fotó: Visit Maros

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	- vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	- 0800/800 928
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Prefektúra	- 0265/266-801	- közönségszolgálat - 0265/208-888
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442	- központ - 0265/208-800
	- 0265/262-907	- 08008 208-888
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110		• Fogasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Procardia Egészségügyi Központ		• Vasútállomás - 0265/236-284
	- Orvosi rendelők: - 0265/215-119	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
	M. Eminescu u. 3. sz.: - 0744-282-710	
	- 0265/210-087	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
	- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- koszorúk - 0745-606-269
	- 0265/312 436	- halottszállítás - 0758-047-604
	- 0265/250-120	
	- 0265/263 351	
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	
• Dora Optics	- 0733-553-976	
	- 0733-553-976	
• DIGI	- 0365/400-401	

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

RADIO
KOKO

ONLINE STREAMING

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

ELSZÁLLÍTUNK felesleges bútort, ruhát és egyéb tárgyat, fertőtlenítünk, kifestünk alagsort, garázst. Tel. 0747-816-052. (28576)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk július 3-án drága jó édesanyámra, a nyárádmagyarosi
GÁLFI ERZSÉBETRE
halálának 6. évfordulóján.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (28607-I)

Fájó szívvel emlekezünk
SZABÓ JÚLIA ILDIKÓRA,
a szeretett édesanyára és feleségre. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Mély fájdalommal fia, Zoltán és férje, Szabolcs. (p.-I)

Európai vízminőség-kutatási projekt indult Marosvásárhelyen az AQUASERV közreműködésével

A kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) az AQUASERV Rt.-vel, valamint olasz és spanyol kutatókkal együttműködésben elindította a WATERPATH elnevezésű nemzetközi kutatási projektet, amely a marosvásárhelyi vízminőség vizsgálatára összpontosít. A projektet az UEFISCDI és az Európai Bizottság finanszírozza.

Mit vizsgálnak a kutatók?
A szakemberek azt elemzik, hogy a vezetékes ivóvízben és a szennyvízben jelen vannak-e olyan nemkívánatos anyagok, mint a gyógyszermaradványok, a személyes higiéniai és kozmetikai termékekből származó vegyületek, a mikroműanyagok vagy az antibiotikumoknak ellenálló baktériumok. Ezek az anyagok a mindennapi emberi tevékenységek során kerülnek a vízbe, és megfelelő ellenőrzés, illetve eltávolítás hiányában káros hatással lehetnek a környezetre és az egészségre.

Miért fontos ez a kutatás?
A romániai projektvezetők, Simion Beldean-Galea egyetemi docens és Anca Butiuc egyetemi tanár (BBTE) szerint ezekről az úgynevezett újonnan megjelenő szennyező anyagokról egyre többet beszélnek Európában, ugyanakkor jelenlétükről és viselkedésükről még mindig kevés adat áll rendelkezésre. A projekt célja ennek a tudáshiánynak a csökkentése, valamint megbízható információk biztosítása a hatóságok és a lakosság számára.

Milyen megoldásokat tesztelnek?
A problémák feltárása mellett a kutatók különböző víztisztítási eljárásokat is vizsgálnak. Ezek között szerepelnek korszerű technológiák, például a nanoszűrés, de olyan költségkímélőbb megoldások is, amelyek természetes folyamatokra és a körforgásos gazdaság elveire épülnek.

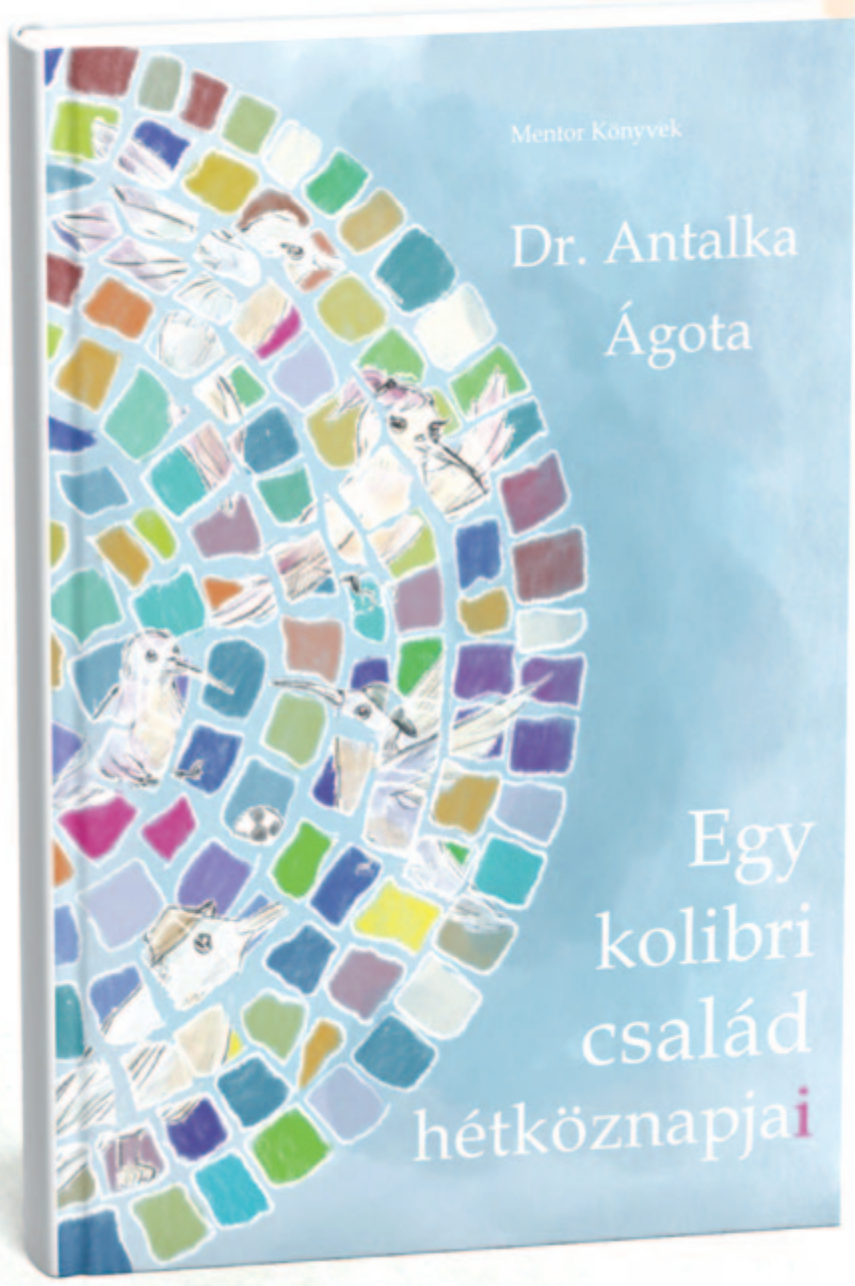
Az AQUASERV szerepe
Az AQUASERV Rt. aktív résztvevője a projektnek, hiszen a vízminőség megőrzésének első lépése annak pontos megismerése, hogy milyen tényezők veszélyeztetik azt. A kutatás eredményei hozzájárulnak ahhoz, hogy a hatóságok megalapozott intézkedéseket hozhassanak az emberi tevékenységek vízkészletekre gyakorolt hatásának csökkentése érdekében, és hosszú távon is biztosítható legyen a tiszta ivóvíz. A Babeş-Bolyai Tudományegyetemmel és a nemzetközi szakértőkkel kialakított partnerség mindenekelőtt felelősségvállalást jelent ügyfeleink és a jövő nemzedékei iránt.

A projekt eredményei a következő internetes oldalakon követhetők nyomon: waterpath.eu és waterpath.granturi.ubbcluj.ro.

<https://mentorkonyvek.ro/>

Mentor Könyvek

Dr. Antalka Ágota

Egy kolibri család hétköznapijai

Csíkszeredai Régizene Fesztivál

Festivalul de Muzică Veche
Miercurea Ciuc

Miercurea Ciuc
Early Music Festival

2026. 07. 6–12.

